

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyně JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **Ing. Zdeněk F.**

bytem xxx

zastoupený advokátem Mgr. Danem Pospíšilem

sídlem Sokolská tř. 21, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**

sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2017, č. j. KUOK 92912/2017, ve věci přestupku,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce navrhol přezkoumání rozhodnutí, citovaného v záhlaví, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Přerova, odboru evidenčních správních služeb a obecního živnostenského úřadu, oddělení přestupků (dále jen „magistrát“), ze dne 10. 3. 2017, pod č. j. MMPr/029992/2017/Sv, a pouze v části týkající se úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil magistrátu k novému projednání.
2. Citovaným rozhodnutím magistrát uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o střetu zájmů“).
3. Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že z nedbalosti dne 15. 2. 2016 při jednání Zastupitelstva města Prostějova neoznámil svůj poměr k projednávané dotaci pro Dělnickou tělocvičnou

Shodu s prvopisem potvrzuje Šárka Harazinová.

jednotu Prostějov, z. s. (dále jen „DTJ“), tedy nepodal oznámení o osobním zájmu podle § 8 zákona o střetu zájmů. Za to mu byla uložena pokuta 5 000 Kč.

4. **Žalobce v žalobě** namítal, že magistrát a žalovaný pochybily, protože dostatečně nezohlednily veškeré relevantní skutečnosti, svědčící ve prospěch žalobce, a to především naplnění materiální stránky přestupku. Napadené rozhodnutí je příliš formalistické. Správní orgány materiální stránku přestupku dostatečně neodůvodnily.
5. Členství žalobce ve spolku DTJ nebylo a není utajovanou skutečností, ale jedná se o skutečnost obecně a veřejně známou, a to nejen na území města Prostějova, kdy bylo toto členství opakovaně zmiňováno v regionálním, ale také celostátním tisku. To žalobce doložil články z tisku, které jsou součástí spisového materiálu. Žalovaný se s touto námitkou dostatečně nevypořádal.
6. Předmětná dotace byla účelově poskytnuta oddílu boxu DTJ, který je špičkovým sportovním oddílem, reprezentuje město Prostějov i celý kraj v nejvyšší boxerské soutěži a je dokonce mistrem republiky. Oddíl dosahuje výborných celostátních výsledků, reprezentuje danou oblast a působí také na mezinárodní úrovni, a tak reprezentuje celou Českou republiku. Podle žalobce je neoddiskutovatelným veřejným zájmem, aby byl takto celorepublikově i mezinárodně úspěšný sportovní oddíl ze strany samosprávného celku podporován. Prospěch takové dotace je obecně zřejmý a nemůže na něj dopadat povinnost podle § 8 zákona o střetu zájmů.
7. Podle žalovaného by prospěch nebo zájem obecně zřejmý ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o střetu zájmů měl dopadat na neurčitý okruh adresátů a nejen na samotný předmět hlasování kolektivního orgánu. Žalobce považoval tento výklad za nesprávný a nesrozumitelný.
8. Žalobce do spisu doložil přesné vyúčtování poskytnuté dotace. Celá částka byla využita ryze ke sportovním účelům, tedy potřebám klubu a nikoliv k žádným osobním či majetkovým zájmům žalobce, jak se mylně domníval oznamovatel přestupku. Hlasováním o poskytnuté dotaci nemohla žalobci nebo jeho rodinnému příslušníkovi vzniknout ani potenciální osobní výhoda. S účastí žalobce v DTJ není spojena jakákoliv majetková výhoda spočívající v odměnách či jiných, nejen finančních požitcích. Správní orgán v napadeném rozhodnutí uvedl, že tato argumentace je irelevantní pro posouzení odpovědnosti za projednávaný přestupek, ale žalobce je opačného názoru.
9. S ohledem na § 8 odst. 1 zákona o střetu zájmů žalobce argumentoval a doložil do spisu důkazy o tom, že mu žádná osobní výhoda vzniknout nemohla a nebyly tak naplněny podmínky § 8 odst. 1 zákona o střetu zájmů o povinnosti oznámit svůj poměr k projednávané věci.
10. Z jednání zastupitelstva dne 15. 2. 2016 byl pořízen zápis, který byl ověřen zapisovatelem Ing. Petrem L. a Boženou S. Ze zápisu vyplývá, že Ing. N. navrhl hlasovat o usnesení *per partes* a požádal, aby se přihlásili členové DTJ. Na tuto výzvu zvedli ruku členové DTJ z řad členů zastupitelstva Bc. S., Mgr. G. a Ing. F. (žalobce). Jinými slovy všichni tři uvedení obvinění z přestupku svou příslušnost k DTJ, tedy svůj poměr k projednávané věci, oznámili.
11. Kromě toho, že tato skutečnost vyplývá z předmětného zápisu o jednání zastupitelstva, potvrdilo ji také 9 zastupitelů města Prostějova, jejichž čestná prohlášení o této skutečnosti žalobce založil do spisu.
12. Všechny tyto důkazy správní orgány hodnotily extrémně formalisticky, protože došly k závěru, že svůj poměr žalobce neoznámil ústně. Žalobce namítal, že i když striktně nedodržel ústní formu oznámení poměru, z provedeného dokazování jednoznačně vyplynulo, že svou povinnost oznámit poměr splnil, a to zvednutím ruky na dotaz Ing. N. na jednání zastupitelstva dne 15. 2. 2016. Pokud v tomto postupu správní orgány spatřují pochybení, jedná se o extrémní formalismus, neboť účel zákona byl jednoznačně splněn. Žalobce svůj poměr k projednávané věci prokazatelně oznámil. Stejně tak bylo prokázáno, že z poskytnuté dotace jemu ani jeho

rodinným příslušníkům neplynula, ani nemohla plynout žádná osobní či finanční výhoda. Stejně tak bylo prokázáno, že schválená dotace byla poskytnuta na obecně prospěšný účel a jednalo se o prospěch či zájem obecně zřejmý.

13. Žalobce se nadto domnívá, že s ohledem na uvedené svůj poměr k věci oznamovat ani nemusel (veřejně známý a prospěšný účel, žádná potencionální osobní výhoda atd.), ale přesto ho oznámil. Oznámil ho zvednutím ruky na zasedání zastupitelstva, o čemž je sepsán zápis. Žalobce nezatajil svůj poměr k věci, pouze nedodržel striktní formu. Takové jednání nemůže být společensky škodlivé a nemůže být takto striktně formalisticky posuzováno. Oznamovateli přestupku nešlo o obecné blaho a dodržování zákonných norem, neboť nebyly jednáním žalobce porušeny. Smysl zákona byl zachován, neboť žalobce oznámil svůj poměr k projednávané věci. Oznamovateli jde o úřední šikanu a přepjaté lpění na formalizovaném textu zákona bez ohledu na jeho smysl (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 As 121/2012-22).
14. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na napadené rozhodnutí a k otázce materiální stránky předmětného přestupku uvedl, že se jí zabýval na straně 6 žalovaného rozhodnutí. Na daný případ lze aplikovat hojně citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-74, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011-62.
15. Materiální znak je naplněn, ledaže by zde existovaly další významné okolnosti, které by vyloučily, že by takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V žalovaném případě neexistují zvláštní okolnosti případu, které by škodlivost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl. Za takovou okolnost nemůže být považováno ani to, že žalobce měl na dotazy zvednout ruku a přihlásit se tak ke členství v DTJ. V zápise ze zasedání zastupitelstva města Prostějova není jmenovitě uvedeno, kdo se takto na výzvu přihlásil. Ani pozdější čestná prohlášení členů zastupitelstva o tom, že byli svědky toho, že to byl žalobce, kdo zvedl ruku, nemohou změnit nic na tom, že byl při jednání zastupitelstva města Prostějov porušen veřejný zájem na transparentnosti a kontrole jednání veřejných funkcionářů. V posuzované věci se nejednalo o případ, kdy se k jednání žalobce naplňujícímu formální znaky skutkové podstaty přestupku připojily další významné okolnosti vylučující porušení či ohrožení právem chráněného zájmu společnosti. Je zjevné, že žalobce svým opomenutím porušil a ohrozil dotčený zájem společnosti a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku nejen po formální, ale i po materiální stránce. Tomuto výkladu zákona také nasvědčuje novela zákona o střetu zájmů účinná ode dne 1. 9. 2017, kdy zákonodárce nově stanovil také spodní hranici pokuty za nedodržení povinnosti podat oznámení o osobním zájmu podle § 8 zákona o střetu zájmů a současně výslovně stanovil, že nelze uložit správní trest napomenutí. Z toho logicky vyplývá, že zákonodárce nepovažoval žádný případ nedodržení povinnosti podat oznámení o osobním zájmu za bagatelní, nýbrž vždy za společensky škodlivý, a proto také stanovil sankční rozpětí pokuty od 1 000 do 50 000 Kč.
16. K námitce žalobce, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s námitkou, že členství žalobce v DTJ je obecně a veřejně známé, žalovaný odkázal na svou argumentaci v napadeném rozhodnutí na straně 4 a 5. V žádném případě není pravda, že by zde pouze uvedl, že se ztotožňuje se závěry magistrátu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl vlastní úvahy a považuje odůvodnění za dostatečné a přezkoumatelné. Žalobcem uvedený odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, sp. zn. 9 As 62/2008, je nepřiléhavý.
17. **Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 18. 9. 2017.
18. Soud zjistil ve vztahu k souzené věci **ze správního spisu**, že dne 20. 4. 2016 podal Magistrátu města Prostějova pan Jakub C. oznámení o spáchání přestupku, který je předmětem napadených

rozhodnutí. Podle oznámení na jednání zastupitelstva byla schválena dotace ve výši 250 000 Kč pro DTJ. Žádný z pachatelů střet zájmů neoznámil. Důkazem je zápis z dotčeného jednání a videozáznam z téhož jednání, které jsou přílohami oznámení. V přestupkovém řízení je třeba zkoumat, zda se jedná o střet zájmů a zda se povinnost ohlásit střet zájmů vztahuje i na tuto situaci, kdy dotčení pachatele jsou pouze řadovými členy spolku. Právní názor, že dotčení nemají z přijetí dotace klubu žádný osobní prospěch, nemůže obstát. Obecně se má za to, že člen spolku má zájem na tom, aby se mu dařilo. Dá se rovněž předpokládat, že členové spolku mají podle stanov povinnost jednat v zájmu spolku.

19. Součástí správního spisu magistrátu jsou stanovy DTJ. Podle § 5 stanov (práva a povinnosti členů) členové DTJ Prostějov mají právo mimo jiné užívat tělovýchovných zařízení, které jednota vlastní nebo užívá, účastnit se všech spolkových podniků apod.
20. Podle zápisu z 13. zasedání Zastupitelstva města Prostějova, konaného dne 15. až 16. 2. 2016 (jehož přílohou je zvukový záznam na CD), bod 13, byla schválena dotace pro DTJ ve výši 250 000 Kč. Na straně 37 zápisu je uvedeno, že Ing. N. navrhl hlasovat o usnesení o dotaci již pro jednotlivé spolky *per partes* a požádal, aby se přihlásili členové DTJ (na základě výzvy zvedli ruku členové DTJ z řad členů zastupitelstva). Na straně 41 zápisu je uvedeno, že žalobce hlasoval pro návrh. Na straně 41 zápisu je uvedeno, že dotace byla poskytnuta na náklady na interligu, extraligu a mistrovství republiky jednotlivců, mužů a mládeže v boxu (cestovné, startovné, ubytování, náklady rozhodčích, ozvučení sálu, hlasatel, stavění ringu, nájmy, výstroj a výstroj boxerů).
21. Při ústním jednání dne 23. 6. 2016 žalobce vypověděl, že oznámení o osobním zájmu podle § 8 zákona o střetu zájmů neučinil vzhledem ke skutečnosti, že byl v té době pouze řadovým členem. Žalobce se neúčastnil poslední valné hromady a nezaplatil poslední členský příspěvek, proto neví, zda je ještě členem a zda nebyl vyloučen. Avšak DTJ mu nedoručila vyrozumění o neuhrazení členského poplatku, na základě kterého by členství zaniklo. K zápisu z jednání zastupitelstva žalobce uvedl, že oznámení ve smyslu zákona o střetu zájmů ve věci projednání a schválení dotace pro DTJ Prostějov neučinil, není členem boxerského oddílu. Vzhledem k tomu, že pro schválení dotace hlasovalo 25 zastupitelů, potřeba bylo 18. Řadovému členovi žádné výhody nepřísluší. Boxerský oddíl dosahuje úspěchů v extralize a interlize, proto žalobce považoval tuto účelovou dotaci za věc veřejného zájmu. Žalobce sám osobně nikdy neboxoval, tudíž z této dotace nemůže mít žádný osobní prospěch. Na dotaz advokáta žalobce, zda jeho řadové členství s sebou nese nějaký finanční nebo majetkový prospěch, žalobce odpověděl, že ne, že je pouze řadový člen, který se účastní valných hromad s právem hlasovacím a z toho mu nevyplynají žádné finanční ani majetkové výhody. Na dotaz advokáta, zda z poskytnuté účelové dotace ve výši 250 000 Kč žalobce něco měl, popřípadě mohl mít jakýkoliv osobní či majetkový zisk či výhodu, žalobce odpověděl, že ne, že dotace byla účelová a pro konkrétní oddíl boxu, žalobce z ní nemohl mít jakýkoliv osobní prospěch. Advokát žalobce ve vyjádření k věci uvedl, že z účelově poskytnuté dotace žalobce nemůže mít osobní prospěch; je veřejným zájmem, aby město Prostějov mělo takovýto úspěšný sportovní klub a podporovalo ho také finančně. Přestože na zasedání nebylo oznámeno, že je žalobce prostý člen spolku, nemohlo neoznámením dojít ke spáchání přestupku, protože mu nemohly vzniknout osobní výhody, a dále poskytnutí dotace je v souladu s veřejným zájmem. Vše uvedené snižuje závažnost celého jednání a celou věc je možné vyřešit pouhým napomenutím.
22. Magistrát věc přestupku zastavil. Oznamovatel přestupku Jakub C. podal žalovanému podnět k provedení přezkumného řízení. Žalovaný dne 30. 9. 2016 citované rozhodnutí zrušil. K dotazu magistrátu sdělila primátorka statutárního města Prostějova, že na zasedání zastupitelstva města Prostějova dne 3. 11. 2014 byl žalobce zvolen členem Rady města Prostějov. K dotazu magistrátu DTJ sdělila, že měla ke dni 15. 2. 2016 celkem 135 členů, členem spolku byl i žalobce, který byl přijat za člena dne 9. 5. 2013 jako řadový člen a po dobu členství se na práci DTJ nepodílel.

23. Při ústním jednání dne 23. 1. 2017 žalobce k dotazům magistrátu sdělil, že svůj střet zájmů oznámil na základě dotazu Ing. N., a to zvednutím ruky, žádný slovní projev k tomu neměl. Žalobce uvedl, že ke dni 15. 2. 2016 vykonával funkci náměstka primátora a byl uvolněným zastupitelem.
24. Při jednání dne 23. 1. 2017 magistrát provedl jako důkaz čestná prohlášení devíti zastupitelů města Prostějova a vyúčtování dotace ke smlouvě ze dne 29. 3. 2016. Žalobce uvedl, že neměl povinnost oznámit poměr k projednávané věci, protože šlo o prospěch nebo zájem obecně zřejmý. Z vyúčtování dotace jednoznačně vyplývá, na jaké konkrétní položky byly jednotlivé konkrétní finanční částky použity. Z vyúčtování nevyplývá prospěch žalobce či jeho rodiny a známých.
25. Podle devíti čestných prohlášení zastupitelů žalobce na dotaz zastupitele Ing. Jana N., kdo jsou členové DTJ, tito zvedli ruku a tím dali na vědomí, že jsou jejími členy.
26. V **rozhodnutí o přestupku ze dne 6. 3. 2017** magistrát zdůraznil, že žalobce byl veřejným funkcionářem a byl proto povinen před hlasováním o dotaci pro DTJ ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o střetu zájmů sdělit svůj poměr k projednávané věci. Žalobce byl členem tohoto spolku v době hlasování. Magistrát poukázal na tvrzení žalobce, že povinnost učinit oznámení o střetu zájmů splnil zvednutím ruky na dotaz Ing. N., kdo je členem DTJ. Magistrát dospěl k závěru, že zvednutí ruky na uvedený dotaz nebylo splněním citované zákonné povinnosti. Prokazatelně nebyla dodržena zákonem stanovená podoba oznámení, protože žalobce ho neučinil písemně před zahájením jednání a neučinil ho ani ústně v jeho průběhu, nejpozději předtím, než orgán přistoupil k hlasování. Tato skutečnost se podává ze zápisu ze zasedání zastupitelstva. Žalobce tak pochybil, když nedodržel zákonem stanovenou podobu oznámení podle § 8 odst. 2 zákona o střetu zájmů, i když tak učinil neúmyslně a zvednutím své ruky pouze vyjádřil své členství v DTJ, ale rozhodně tím neprojevil svůj možný střet zájmů k projednávané věci a už vůbec ne zákonem stanovenou formou. Veřejný funkcionář je povinen učinit oznámení o střetu zájmů již tehdy, pokud by mu mohla vzniknout osobní výhoda nebo újma, anebo má-li na věci jiný osobní zájem. Pro povinnost učinit toto oznámení je dostačující potencialita vzniku osobní výhody anebo újmy, a to bez ohledu na skutečnost, zda osobní výhoda nebo újma reálně vznikla. Magistrát odkázal na § 3 odst. 2 písm. a) zákona o střetu zájmů a nutnost zohlednit širší perspektivu osobního zájmu žalobce, který byl v den hlasování nejen veřejným funkcionářem, ale i členem spolku, o jehož dotaci se jednalo, hlasovalo a který je zavázán jakožto řadový člen stanovami spolku. V případě žalobce se dne 15. 2. 2016 při zasedání zastupitelstva města prokazatelně dostaly do kolize pravomoc veřejného funkcionáře s právy a povinnostmi, které mu jakožto řadovému členovi vyplývají ze stanov DTJ a nebyl tedy schopen nestranného a transparentního výkonu veřejné funkce a měl povinnost učinit oznámení podle § 8 zákona o střetu zájmů (Vedral, Josef: Zákon o střetu zájmů. Komentář, C. H. Beck 2006). Povinnost učinit oznámení o střetu zájmů není stanovena, jde-li jinak o prospěch nebo zájem obecně zřejmý. Tato výjimka se vztahuje na případy, kdy orgán, jehož je veřejný funkcionář členem, bude rozhodovat o záležitosti, která svými důsledky dopadala nejen na samotného veřejného funkcionáře či jinou osobu s ním tak či onak spjatou, ale na neurčitý okruh osob. V případě žalobce a dotace pro DTJ schválené na zasedání zastupitelstva města Prostějova dne 15. 2. 2016 jsou důsledky dopadu na neurčitý okruh osob zcela vyloučeny, protože dotace byla poskytnuta spolku o velikosti 135 členů a tato dotace byla v plné výši účelově zaměřena výhradně na oddíl boxu DTJ. Žalobce argumentoval, že jeho členství ve spolku DTJ byla skutečnost veřejně známá, protože jeho členství ve spolku bylo několikrát zmíněno v regionálním i celostátním tisku. Kopie článků doložil jako důkazy do spisu. Magistrát konstatoval, že členství žalobce ve spolku DTJ nelze považovat za skutečnost obecně známou navzdory tomu, že jeho členství v letech 2013 a 2015 několikrát zmiňovala média, jelikož spolek nevede veřejný seznam svých členů podle stanov. Veřejnost nemá možnost zjistit, zda konkrétní osoba je či v minulosti byla členem DTJ a stejně tak si nelze jakkoliv ověřit, zda členství žalobce, které bylo opakovaně v průběhu několika let zmíněno v tisku, je založeno na

pravdě, zda jeho členství nadále trvá apod. Zmíněná výzva Ing. N. při zasedání zastupitelstva dne 15. 2. 2016 dokresluje pouze fakt, že členství žalobce předmětného dne nebylo veřejně známé ani všem zastupitelům města Prostějova. Proto magistrát považoval informaci o členství žalobce v DTJ za veřejně nedostupnou. Doložená čestná prohlášení devíti zastupitelů pouze osvědčila skutečnost, že žalobce neučinil oznámení podle § 8 zákona o střetu zájmů a že pouze zvedl ruku na dotaz Ing. N. Stejně skutečnosti vyplývají z doložených článků z Hanáckého večerníku. Doložené vyúčtování dotace osvědčilo pouze skutečnost, že důsledky dopadu předmětné dotace na neurčitý okruh osob jsou zcela vyloučeny a nešlo o prospěch nebo zájem obecně zřejmý. Magistrát při ukládání pokuty uvedl, že přihlédl zejména k nízké společenské škodlivosti, kdy jednáním žalobce nebyla způsobena žádná zřejmá škoda a dále k tomu, že v případě veřejného funkcionáře by měl být kladen důraz zejména na morální rovinu jeho jednání a transparentnost rozhodování. Následky pochybení žalobce jsou spíše v rovině etické a politické.

27. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí o odvolání** ze dne 18. 9. 2017 předeslal, že přestupek byl spáchán dne 15. 2. 2016 za účinnosti předchozí právní úpravy a že žalovaný rozhodoval za účinnosti nové právní úpravy. Porovnáním právních úprav žalovaný zjistil, že skutková podstata přestupku zůstala totožná a v pozdějším zákoně došlo pouze k upřesnění § 8 zákona o střetu zájmů tak, že prospěch nebo zájem musí být zřejmý ve vztahu k neomezenému okruhu adresátů. Pozdější zákon byl jednoznačně přísnější v ustanovení o sankci, kdy zákon o střetu zájmů ve znění účinném od 1. 9. 2017 nově určil minimální výši pokuty za tento přestupek (1 000 Kč) a současně výslovně stanovil, že za něj nelze uložit napomenutí. Pozdější zákon nebyl příznivější, a proto žalovaný posuzoval odpovědnost za přestupek podle zákona o střetu zájmů ve znění účinném ke dni spáchání přestupku.
28. K námitce žalobce a s ohledem na odůvodnění rozhodnutí magistrátu žalovaný vysvětlil, že nepovažuje členství žalobce v DTJ za obecně a veřejně známé díky publikování v tisku. Tato skutečnost byla zpochybněna již samotnou okolností, že Ing. N. před hlasováním přítomné vyzval, aby se členové DTJ přihlásili. Lze dovodit, že smyslem této výzvy bylo, aby se všichni přítomní tuto skutečnost dozvěděli, protože zde byla pochybnost, zda tuto skutečnost znají. Žalovaný nepovažoval okolnost, zda členství v DTJ je obecně veřejně známé, za relevantní skutečnost ve vztahu k otázce naplnění znaků skutkové podstaty dotčeného přestupku. Členství v zájmové skupině neznamena automaticky bez dalšího povinnost oznamovat možný osobní zájem v případě udělované dotace této zájmové skupině. Skutečnost, že by členství v zájmové skupině bylo „veřejně známé“, by nemohla bez dalšího způsobovat automatické nastoupení výjimky z případné povinnosti učinit oznámení. Zákon spojuje výjimku z povinnosti učinit oznámení o osobním zájmu s případem, kdy se zřetelem k výsledku projednávané věci je obecně zřejmá možnost vzniku osobní výhody (újm), tedy že je obecně zřejmý zájem veřejného funkcionáře na výsledku projednávané věci. Rozhodné jsou tedy důsledky věci, o kterých je hlasováno, kdy tyto mohou být prospěchem či zájmem obecně zřejmým a pak jsou naplněny podmínky výjimky z povinnosti učinit oznámení o osobním zájmu. K námitce žalobce, že dotace byla poskytnuta na obecně prospěšný účel a nedopadá tak na ni povinnost podle § 8 zákona o střetu zájmů, žalovaný uvedl, že část věty za středníkem („to neplatí, jde-li jinak o prospěch nebo zájem obecně zřejmý“) se netýká samotného předmětu hlasování kolektivního orgánu, ale týká se případů, kdy důsledky věci, o které bude rozhodovat orgán, jehož je veřejný funkcionář členem, dopadají nejen na samotného veřejného funkcionáře nebo jinou osobu s ním spjatou, ale na neurčitý okruh adresátů, včetně samotného funkcionáře, jinak řečeno (zpravidla) na všechny členy příslušného orgánu. Jde o případy, kdy by byli z povahy věci ve střetu zájmů „všichni“. To však nebyl případ účelově určené dotace pro DTJ. Takový právní výklad této části § 8 zákona o střetu zájmu plyne jak z důvodové zprávy k novele zákona o střetu zájmů, tak z komentáře k zákonu o střetu zájmů od JUDr. Josefa Vedrala, Ph.D. (C. H. Beck, 2. vydání, 2012, strana 74).
29. K námitce žalobce, že z vyúčtování poskytnuté dotace plyne, že nebyla využita k žádným osobním či majetkovým zájmům žalobce a jeho rodinných příslušníků, žalovaný uvedl, že je tato

skutečnost irelevantní pro posouzení odpovědnosti za projednávaný přestupek. Přestupkovým jednáním je neoznámení poměru k projednávané věci bez ohledu na to, zda následně v souvislosti s projednávanou věcí došlo skutečně ke vzniku osobní výhody nebo újmy nebo naplnění jiného osobního zájmu či nikoliv. Zákon nestanoví, že oznámení je povinen veřejný funkcionář učinit až v případě, kdy je jisté, že mu vznikne osobní výhoda či újma, ale již v případě, že zde existuje potencialita vzniku takové výhody či újmy.

30. Zvednutím ruky žalobce pouze vyjádřil své členství v DTJ, ale nevyjádřil zákonem stanoveným způsobem svůj možný střet zájmů v projednávané věci. Žalobce byl povinen oznámení podat ústně a muselo být součástí zápisu z jednání. To se však v daném případě nestalo.
31. Pokud zákon definuje určité jednání (opomenutí) jako přestupek, je již tímto kauzálním definováním v zákoně vyjádřena jeho společenská škodlivost, jakkoliv se může zdát, že doslovné lpění na dodržování této zákonné povinnosti je formalistické. Pokud zákon o střetu zájmů v § 8 stanoví náležitosti oznámení o osobním zájmu, a to že oznámení se podává ústně v průběhu jednání a že takové oznámení musí být součástí zápisu z jednání a současně § 23 odst. 1 písm. a) zákona o střetu zájmu určuje, že nepodání oznámení o osobním zájmu je přestupkem, pak je povinností správního orgánu se zněním zákona řídit. Aby jednání (opomenutí) bylo přestupkem, musí být naplněny jak jeho formální znaky definované zákonem, tak také materiální znak přestupku, kterým je společenská škodlivost. Pokud by nesplnění povinnosti podat oznámení o osobním zájmu nebylo definováno jako přestupek, stal by se § 8 zákona o střetu zájmů pouhým proklamativním ustanovením. Zákonodárce zde však normativně definoval závazné pravidlo chování, jehož porušení je přestupkem. Z tohoto pohledu je třeba vnímat definování skutkové podstaty přestupku jako zákonné vyjádření společenské škodlivosti určitého jednání (opomenutí). Nízká společenská škodlivost řešeného přestupku se v daném případě projevila v ukládané sankci, kdy magistrát při jejím ukládání správně přihlédl ke způsobu spáchání přestupku, kdy žalobce měl za to, že svou zákonnou povinnost podle § 8 zákona o střetu zájmů splnil, a proto magistrát uložil pokutu ve výši jedné desetiny maximální výměry. Magistrát také správně přihlédl k tomu, že v daném případě šlo o nejméně závažnou formu zavinění, nevědomou nedbalost, kdy žalobce nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k tomu, že je veřejným funkcionářem, vědět měl a mohl. Smyslem právní regulace upravené zákonem o střetu zájmu je uspokojení zájmu veřejnosti na transparentnosti a kontrole jednání veřejných funkcionářů. Skutečnost, že se takový funkcionář nachází ve střetu zájmu, není hodnocena jako negativní. Jde zde o prevenci a tedy o to, aby se i možnost existence osobní zainteresovanosti veřejného funkcionáře na věci stala transparentní.
32. **Při jednání soudu** žalobce opětovně namítal, že chyběla materiální stránka přestupku, protože žalobce nezamlčel svou příslušnost k DTJ, což je navíc věc veřejně známá, a on a jeho rodina nemohli mít z dotace žádný prospěch. DTJ reprezentuje město, kraj i Českou republiku. Žalobce vzal zpět žalobu proti zrušujícímu výroku žalovaného o nákladech řízení. Žalovaný při jednání soudu poukázal na to, že správní orgány ve věci neshledaly takové okolnosti, které by vedly k absenci materiální stránky přestupku.
33. Soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
34. Podle § 8 odst. 1 zákona o střetu zájmů (ve znění účinném ke dni spáchání přestupku) *veřejný funkcionář je povinen při jednání ústavního orgánu, jiného státního orgánu, orgánu územního samosprávného celku nebo orgánu právnické osoby vzniklé ze zákona, ve kterém vystoupí v rozpravě, předložit návrh nebo je oprávněn hlasovat, oznámit svůj poměr k projednávané věci, jestliže se zřetelem k výsledku projednání věci by mu mohla vzniknout osobní výhoda nebo újma anebo má-li na věci jiný osobní zájem; to neplatí, jde-li jinak o prospěch nebo zájem obecně zřejmý.*

35. Podle § 8 odst. 1 zákona o střetu zájmů *oznámení podle odstavce 1 podává příslušný veřejný funkcionář ústně v průběhu jednání, nejpozději však před tím, než orgán přistoupí k hlasování; oznámení je vždy součástí zápisu z jednání.*
36. Podle § 3 odst. 1 věta druhá zákona o střetu zájmů *osobním zájmem se pro účely tohoto zákona rozumí takový zájem, který přináší veřejnému funkcionáři osobní výhodu nebo zamezuje vzniku případného snížení majetkového nebo jiného prospěchu.*
37. Soud předesílá, že se ztotožnil se skutkovými zjištěními a skutkovými a právními závěry a úvahami magistrátu a žalovaného a doplňuje následující.
38. Spornou otázkou bylo, zda se žalobce dopustil přestupku podle § 23 odst. 1 písm. a) zákona o střetu zájmů, tedy zda podal či nepodal oznámení o osobním zájmu podle § 8 téhož zákona. Přitom oznámením o osobním zájmu je oznámení poměru k projednávané věci – za podmínky, že se zřetelem k výsledku projednání věci by oznamovateli mohla vzniknout osobní výhoda nebo újma anebo má-li na věci jiný osobní zájem, což neplatí, jde-li jinak o prospěch nebo zájem obecně zřejmý.
39. Předmětem zkoumání nebylo, zda ke střetu zájmů došlo, ale pouze to, zda žalobce podal oznámení o osobním zájmu a vztahu k projednávané dotaci.
40. Gramatickým výkladem lze dospět k jedinému závěru, a to že žalobce svůj poměr k projednávané věci neoznámil. Žalobce pouze zvedl ruku na dotaz, zda je členem DTJ. V tomto jednání však nelze vůbec spatřovat sdělení vztahu k projednávané dotaci. Být členem DTJ a osvětlit svůj zájem na projednávané věci, resp. zájem blízkých osob apod., jsou odlišné kategorie. Poměr k projednávané věci může spočívat naopak i v zájmu na poškození či nepřátelskému poměru k věci. Rozhodující jsou související faktické okolnosti věci. Poměr k věci má konkrétní podobu a souvisí i s postavením žalobce v DTJ a při hlasování. Poměr k věci může spočívat i v tom, jestli žalobce sám podal žádost o dotaci, podílel se na podání žádosti či její podání inicioval. Poměr k věci souvisí s objektivním, nestranným rozhodováním. Oznámení poměru k věci rozptýlí pochybnosti (srov. publikaci z projektu Střet zájmů jako riziko podvodu, Transparency International – Česká republika, o. p. s., 2018, <https://www.transparency.cz/publikace-a-analyzy/stret-zajmu-jako-riziko-podvodu-publikace/>).
41. Smyslem § 8 zákona o střetu zájmů je zde zabránit narušení důvěry v jednání orgánu územního samosprávného celku a nesprávnému užití finančních prostředků tím, že člen zastupitelstva jakožto veřejný činitel upřednostní soukromý zájem před veřejným. Soukromý zájem se mohl týkat nikoli žalobce a osob jemu blízkých, ale DTJ, jejímž byl členem. Výkon funkce člena zastupitelstva pak nemusel být nestranný a objektivní. Oznámení o osobním zájmu je opatřením proti střetu zájmů. Již samotný fakt, že člen zastupitelstva má povinnost sdělit svůj poměr k věci, potlačuje případný střet zájmů.
42. Pokud člen zastupitelstva neoznámil svůj poměr k věci, neznamena to automaticky neplatnost hlasování. Tím spíše je třeba, aby svůj poměr k věci oznámil, a to ještě před zahájením hlasování. Pokud žalobce neoznámil svůj vztah k projednávané věci, neměl hlasovat. Jen tak mohl vyloučit pochybnosti o možném střetu zájmů, který mohl ovlivnit přidělování veřejných zdrojů.
43. Podle důvodové zprávy k zákonu o střetu zájmů *oznámení o osobním zájmu má klíčový význam pro posouzení, zda rozhodováním nebo jiným jednáním nedochází ke střetu zájmů. Oznámení musí veřejný funkcionář učinit písemně před zahájením jednání nebo ústně v průběhu jednání. Musí je však učinit tak, aby jeho vztah k projednávané věci byl znám ještě před zahájením hlasování. V samém úvodu důvodová zpráva hovoří o tom, že veřejní činitelé se ve své činnosti pravidelně dostávají do situací, kdy v souvislosti s výkonem své funkce rozhodují o významných věcech veřejného zájmu. V této činnosti však mohou nastávat situace, kdy se může tento veřejný zájem dostat do rozporu s jejich zájmem individuálním, případně zájmem skupinovým. Tento zájem individuální, resp. skupinový z velké části nebývá patrný a veřejná kontrola nad výkonem funkce veřejného činitele tak bývá ztížena. Je proto vhodné právními nástroji preventivně předcházet situacím, které mohou vyvolávat snahu*

preferovat zájem individuální či skupinový nad zájmem celku, případně pokud dojde k nedovolenému jednání, je též sankcionovat.

44. Soud se neztotožňuje se žalobcem v tom, že ve věci šlo o prospěch nebo zájem obecně zřejmý. Obdobně jako obecně známé skutečnosti, obecně zřejmý zájem nebo prospěch by musel být objektivizovaný, do značné míry nesporný a nemůže jít o specifické údaje či místní údaj. Ani sama skutečnost, že určité údaje jsou veřejně dostupné, v dnešní době typicky právě na internetových stránkách nebo v jiných médiích, nemůže bezesporu založit charakter obecně známé skutečnosti či zájmu. Přijetí řečeného argumentu by konečně vedlo k absurdním důsledkům, kdy by za notoriety bylo možné označit fakticky téměř jakoukoliv informaci, veřejně dostupnou z elektronických zdrojů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58, www.nssoud.cz).
45. K obecně známým skutečnostem se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 9. 2015, č. j. 2 As 133/2015-46, podle kterého *notoriety mohou být známy úplně každému nebo širokému okruhu osob v určitém místě a čase. Vždy se jednalo o skutečnosti známy širokému okruhu osob bez specifických znalostí. Naproti tomu stěžovatelem rozporovanou skutkovou okolnost, tj. že příjezdové komunikace do ulice Denisova (v Olomouci) byly v době spáchání jeho přestupku osazeny dopravní značkou IP27a, nelze považovat za notoriety, neboť tato skutková okolnost nemůže být známa každému (resp. širokému okruhu lidí v určitém místě či čase), ale vědomost o ní bude přinejmenším podstatně lokálně omezena.* Tento právní názor lze aplikovat i na souzenou věc.
46. Součástí správního spisu je účetní závěrka DTJ za rok 2017, podle které je činnost DTJ financována především dotacemi. Tím spíše měl žalobce svůj poměr k věci ohlásit před hlasováním o dotaci.
47. Stanovy DTJ nejsou věc veřejně známá. Práva a povinnosti člena DTJ podle stanov měl žalobce oznámit před hlasováním, pokud trval na tom, že bude o věci hlasovat.
48. Podle stanov DTJ, založených ve správním spise, člen DTJ má mj. právo užívat tělovýchovných zařízení, které jednota vlastní nebo užívá a účastnit se všech spolkových podniků; chránit a šetřit majetek spolku, podílet se na jeho údržbě a zvelebování, podílet se dle svých možností na činnosti spolku. V posuzovaném případě tak bez sdělení poměru k věci žalobcem nemohlo být zjevné, že ke střetu zájmů nemůže dojít.
49. Podle § 69 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění účinném od 1. 5. 2014 (kdy se stal žalobce zastupitelem), člen zastupitelstva obce skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva obce, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: *"Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce (města, městyse) a jejích (jeho) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky."* V tomto slibu se žalobce zavázal dodržovat při výkonu své funkce Ústavu a zákony České republiky, včetně zákona o střetu zájmů.
50. Pro úplnost soud dodává, že na začátku 13. zasedání Zastupitelstva města Prostějova dne 15. 2. 2016 předsedající připomněla, že v případě možného střetu zájmů před jakýmkoliv úkonem spojeným s projednáváním věci (vystoupení v rozpravě, hlasování) musí člen zastupitelstva oznámit svůj poměr k projednávané věci, pokud tak již neučinil písemně předem.
51. Vše, co žalobce podrobně vysvětloval v průběhu řízení o přestupku, případně v soudním řízení správním, mělo být – alespoň ve stručné a výstižné podobě – obsaženo již v oznámení o osobním zájmu, podaném před zahájením projednávání dotace pro DTJ.
52. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správně skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.

53. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 17. dubna 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně